

UNIVERSITATEA NAȚIONALĂ DE APĂRARE
„CAROL I“
Centrul de Studii Strategice de Apărare și Securitate

Dr. Grigore ALEXANDRESCU   Dr. Gheorghe VĂDUVA

**ÎNTREBUIȚAREA MARILOR UNITĂȚI DE
INFANTERIE UȘOARĂ CA FORȚĂ
EXPEDIȚIONARĂ PENTRU IMPUNEREA
STABILITĂȚII ÎN ZONE AFLATE SUB
CONTROLUL GRUPĂRILOR TERORISTE**

Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”
București, 2005

**Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ALEXANDRESCU, GRIGORE**

**Întrebuințarea marilor unități de infanterie
ușoară ca forță expediționară pentru impunerea
stabilității în zonele aflate sub controlul grupărilor
terroriste.** /dr. Grigore Alexandrescu, dr. Gheorghe
Văduva. - București: Editura Universității Naționale
de Apărare „Carol I”, 2005

Bibliogr.
ISBN 973-663-272-5

I. Văduva, Gheorghe

356.1

© Toate drepturile asupra prezentei ediții sunt
rezervate Universității Naționale de Apărare „Carol I”

- Lucrarea a fost discutată în ședința Consiliului Științific al CSSAS

ISBN 973-663-272-5

Cuprins

Argument	5
1. Stabilitate, instabilitate, zone cu grad înalt de risc	7
1.1. <i>Dinamismul instabilității</i>	7
1.2. <i>Terorismul – generator de instabilitate</i>	9
2. Operații de stabilitate	13
2.1. <i>Operații de stabilitate în zone cu risc scăzut și moderat, în prezența teroriștilor</i>	14
2.2. <i>Operații de stabilitate în zone în care acționează teroriști</i>	16
3. Marile unități de infanterie ușoară – elemente de bază ale forțelor expediționare	17
3.1. <i>Redescoperirea infanteriei ușoare</i>	18
3.2. <i>Fizionomia marilor unități expediționare bazate pe infanterie ușoară</i>	21
3.3. <i>Modalități de pregătire și de acțiune în teatru</i>	29
4. Marile unități de infanterie ușoară din Armata României	36
4.1. <i>Infanteria ușoară în Strategia transformării</i>	39
4.2. <i>Posibile misiuni ale infanteriei ușoare în operații expediționare</i>	42
Încheiere	45
Concluzii și propuneri	46

Argument

Nu există, propriu-zis, zone controlate de teroriști. Terorismul nu este și nu poate fi atât de puternic încât să ajungă să controleze zone întregi de pe planetă sau din anumite țări. Forța terorismului constă tocmai în imprezibilitatea și omniprezența acțiunilor, și nu în controlul unor zone. Totuși, este posibil ca, în anumite zone – cum a fost, spre exemplu Afghanistanul –, terorismul să-și afle numeroase baze logistice, centre de pregătire, noduri de rețea etc. și, de aici, să întreprindă acțiuni cu predilecție în anumite regiuni.

Operațiile expediționare în zonele în care acționează teroriști sau se desfășoară un război de gherilă vizează, în primul rând, lichidarea sau neutralizarea acestor forțe și stabilizarea zonelor respective. Acest lucru este absolut necesar, întrucât conflictualitatea este contagioasă. Ea se poate extinde rapid și la alte zone, generând confruntări în lanț, care ar putea degenera în războaie de mare amploare, inclusiv cu întrebuintarea armelor de distrugere în masă.

Operații expediționare au existat în toate tipurile, de la descoperirea Americii la descoperirea Cosmosului. Niciodată astfel de operații nu s-au desfășurat în deplină siguranță, pentru că niciodată ele nu au fost agreate și susținute nici de populația autohtonă, nici de cea din țările care destină astfel de forțe și nici de dreptul internațional. Operațiile expediționare de astăzi nu sunt privite altfel decât cele din vremea colonialismului. Și ele sunt tot operații generate de interese și bazate pe efecte. Odinioară, se viza descoperirea și cucerirea de noi teritorii, de noi bogății.

Astăzi, se vizează controlul resurselor, stabilizarea zonelor, prevenirea războiului și realizarea unui anumit tip de dominanță strategică, pe care marile puteri o consideră benefică în gestionarea crizelor și prevenirea conflictelor și războaielor.

Problemele de astăzi, deși nu sunt în întregime altele, au alt impact decât cele de acum un secol. Ele devin din ce în ce mai mult chestiuni de conviețuire și, mai ales, de supraviețuire. Iar supraviețuirea, astăzi, înseamnă prevenirea unui război planetar, gestionarea crizelor și conflictelor de orice fel, controlul și buna gestionare a resurselor, combaterea sărăciei și protecția mediului. Acestea sunt și trebuie să fie scopurile și obiectivele operațiilor expediționare.

1. Stabilitate, instabilitate, zone cu grad înalt de risc

Lumea este diversă, contradictorie și instabilă. Așa a fost totdeauna și, probabil, așa va fi mereu. Dacă, odinioară, instabilitatea genera o anumită conflictualitate locală (care putea să dureze zeci sau chiar sute de ani, fără să deranjeze prea mult restul lumii), având, în general, efecte locale și foarte puține în afara zonei, și acelea indirecte, astăzi orice instabilitate se poate extinde sau prolifera și, ca atare, degenera în situații complicate ce pot scăpa de sub control și afecta întreaga planetă.

De aceea, în procesul de gestionare a crizelor și conflictelor, zonele cu grad înalt de risc sunt cele cu un grad mare de instabilitate, în care proliferază războaiele, conflictele locale, terorismul, criminalitatea, economia subterană și traficul de droguri, de arme și de carne vie. Unele dintre aceste zone coincid, de regulă, cu regiuni bogate în resurse (petrol, diamante, metale prețioase sau strategice etc.), situate pe continentul african (Angola) sau pe cel eurasiatic (Orientul Mijlociu, Caucaz, Asia Centrală). Există însă și zone instabile, cum ar fi, spre exemplu, Balcanii sau Marea Egee, care nu sunt nemijlocit legate de resurse, ci de probleme ale conflictualității religioase, etnice sau teritoriale, moștenite de secole.

1.1. Dinamismul instabilității

Instabilitatea nu este un dat, ci un produs. Din păcate, ea nu poate fi evitată sau eradicată, ci doar controlată și ameliorată. Instabilitatea se asociază sistemelor neintegrate pe deplin – unele, în curs de constituire, altele, în curs de transformare sau de dispariție –, iar efectele ei sunt greu de prevăzut și de controlat. Instabilitatea rezultă din căderea „sistemului imunitar“ al domeniului (sistemului) respectiv, deci din imposibilitatea lui de a se autoregla. Ea provine, deci, dintr-una sau mai multe disfuncții ale sistemului și, în acest caz, este o instabi-

litate intrinsecă, de sistem, dar poate fi și indusă, rezultând din presiunile exercitate asupra sistemului, în vederea distrugerii sau transformării acestuia. În acest din urmă caz, instabilitatea este extrinsecă, fiind datorată unor acțiuni din afara sistemului asupra sistemului.

Ambele pot fi instabilități firești, de transformare, sau instabilități distructive. Deși fizionomia celor două tipuri de instabilitate este clară, cu greu se poate face o disjunție între ele. Instabilitatea, indiferent de ce natură ar fi, va genera totdeauna tensiuni și conflicte.

Cauzele instabilității sunt numeroase. Ele pot fi, deopotrivă, de natură politică, economică, socială, uneori etnică și religioasă, dar și rezultate din anumite presiuni exercitate de o mulțime de factori în relațiile interne sau internaționale, de diferite cercuri de interese, de lumea interlopă, de structuri ale rețelelor mafioate, traficantilor și crimei organizate. Unele sunt profunde, ținând de acumulări grave, produse în timp, altele sunt conjuncturale, rezultând din disfuncțiile și incompatibilitățile din dinamica de sistem sau de proces.

Un loc aparte îl ocupă *instabilitatea generată de recrudescența terorismului și de omniprezența amenințărilor de tip terorist*. La ora actuală, principalele regiuni sau zone în care acționează teroriștii se grupează în trei categorii:

- zona țărilor occidentale care susțin politica Statelor Unite privind Marea Orient Mijlociu și îndeosebi acțiunile din Irak;

- zonele de falie strategică (coridorul islamic-India, în regiunea Kașmirului, zona uigură din regiunea Xianjiang, din China, zona caucaziană, falia arabo-israeliană, faliile din Peninsula Indochina și cele africane);

- zonele în mozaic ale terorismului etnic, religios, mafiot sau de altă natură.

Zonele în care terorismul este deosebit de activ sunt cele din Irak, din Orientul Apropiat, din Kașmir și din Caucaz.

Aceste zone sunt caracterizate de conflicte deschise, în care terorismul se conjugă cu războiul de gherilă (fără să fie război de gherilă). Victimele acțiunilor teroriste din aceste zone sunt, de regulă, civili neînarmați, care nu au, practic, nici o legătură cu confruntarea din respectivele zone, lucrători din structurile de ordine publică, din administrație și mai puțini militari din forțele expediționare. Pierderile înregistrate în Irak de forțele americane expediționare (de peste 1935 de oameni, până la 5 octombrie 2005) sunt destul de mari, dar incomparabile cu sutele de mii de morți și răniți din rândul populației, forțelor de ordine în constituire și administrației irakiene.

Teroriștii și luptătorii de gherilă acționează încă în zone întinse din Irak și chiar din Afghanistan, mai ales la granița dintre Afghanistan și Pakistan, din Cecenia, din Africa, din America Latină. Principalul efect al acțiunilor de gherilă și al acțiunilor teroriste îl reprezintă instabilitatea zonelor respective, teama și nesiguranța populației.

Terorismul produce teamă, îngrijorare, instabilitate și chiar haos. Și deși numărul statelor amenințate în mod direct de terorism nu este prea mare, angoasa teroristă cuprinde încet, încet întreaga planetă. Practic, nu există stat sau entitate internațională care să se poată considera în afara pericolului terorist. Indicatorii de instabilitate sunt, în general, aceiași cu indicatorii de crize și conflicte (instabilitatea fiind generatoare de crize și conflicte, dar și crizele și conflictele induc instabilitate). Ei se constituie din valori fluctuante, deci anormale, pe care le iau aceștia și, pe baza lor, se poate stabili gradul de instabilitate și se pot analiza efectele.

1.2. Terorismul – generator de instabilitate

Terorismul proliferază îndeosebi în perioadele lungi de tranziții, în care se creează disfuncții grave în sistemul internațional, și în stările de haos. Deși cauzele lui sunt

multiple, complexe și, de cele mai multe ori, ciudate, se știe foarte bine că terorismul este un produs al disfuncțiilor societății omenești. Cu alte cuvinte, societatea în care trăim produce instabilitate, crimă organizată, haos, terorism, crize și războaie. Acest fenomen – deosebit de primejdios – trebuie privit din cel puțin două puncte de vedere: ca efect al evoluției societății moderne și, în același timp, ca factor generator de instabilitate și disfuncțiuni sociale, economice, politice și militare grave.

Organizațiile și rețelele teroriste sunt atipice și asimetrice. Ele nu pot să funcționeze decât în medii instabile și tensionate. În același timp, terorismul generează continuu aceste tensiuni și instabilități de care el are absolută nevoie. Este adevărat, terorismul poate fi privit și analizat atât ca *reacție la un anumit tip de evoluție socială* pe care entitățile sau structurile generatoare de terorism o consideră incompatibilă cu filozofia și fizionomia anumitor comunități, religii și interese, cât și ca mod de *acțiune pentru cucerirea și menținerea inițiativei strategice* și, pe această bază, pentru impunerea unui anumit tip de comportament, prin semănarea instabilității, nesiguranței, fricii. În acest caz, terorismul vizează cucerirea puterii, dar nu pentru a o exercita cu responsabilitate, ci pentru a o corupe și deturna.

Organizațiile și rețelele teroriste își găsesc cuiburile atât în zonele instabile, generatoare de terorism, cât și în apropierea obiectivelor pe care vor să le atace și să le distrugă. Astfel, *cei mai mulți dintre teroriștii fundamentalismului islamic și ai rețelei Al-Qaeda nu se află în coridorul islamic, ci în țările occidentale, de regulă, în cele pe care vor să le atace sau în cele de unde pot organiza și întreprinde astfel de atacuri*. Cei mai mulți dintre teroriștii cu care ne confruntăm astăzi sunt oameni instruiți în Occident – domiciliați în Occident –, unii dintre ei cu familii respectabile, dar care consideră că rațiunea lor de a fi este să slujească până la capăt, cu orice preț, inclusiv

cu prețul vieții lor, o cauză, cauza în care cred. Teroriștii nu se află deci grupați undeva, în niște spații ale lor și numai ale lor, de unde întreprind raiduri și incursiuni în toată lumea. Ei se află peste tot, acolo unde doresc și unde consideră că trebuie să se afle.

Se pun, în acest sens, câteva întrebări interesante: Instabilitatea îndelungată din Afghanistan și, în general, din Kașmir, din nordul Indiei și din Asia de Sud, din Orientul Mijlociu și din Orientul Apropiat a constituit motivul pentru care rețelele Al-Qaeda și-au stabilit o parte din baze aici? Sau rețelele Al-Qaeda au întreținut aceste zone instabile pentru a-și crea baze sigure și puternice de acțiune? Ce legături sunt între aceste zone de instabilitate și faliile strategice tradiționale? Cum sunt „distribuite“ pe glob (și, implicit, în spațiul nostru de interes) aceste zone? Care sunt perspectivele privind dinamica zonelor de instabilitate?

Se pare că există o strânsă legătură între filozofia și fizionomia terorismului și fluiditatea zonelor de instabilitate. Nu este însă obligatoriu ca zonele respective să fie locații pentru teroriști. Și nici nu sunt. Aceste zone sunt doar „zone de acțiune“, mai exact „zone de operații teroriste“, care se suprapun, în general, pe zonele de instabilitate ale planetei, dar nu se limitează la acestea.

Mecanismele prin care terorismul generează instabilitate nu sunt prea complicate. Lumea este, în general, diferită, supusă unor amenințări dintre cele mai grave și unor decalaje îngrozitoare, pe fondul cărora proliferază o serie de patologii extrem de grave (sărăcia, criminalitatea, corupția, alienarea etc.), între care se situează și fenomenul terorist.

Dacă sărăcia, corupția, alienarea etc. sunt efecte ale imperfecțiunii lumii, care îi afectează doar pe cei care devin, într-o formă sau alta, participanți sau martori la acest fenomen, terorismul este agresiv, intempestiv, surprinzător și, nolens, volens, el afectează pe toată lumea. Victimele lui nu sunt nici

marile puteri, nici fenomenul globalizării, nici statele politice (deși terorismul, poate cu excepția celui individual-patologic, este de natură politică), ci oamenii (persoanele fizice), infrastructurile, patrimoniul, în general, securitatea și siguranța cetățeanului și, în oarecare măsură, a instituțiilor.

Terorismul generează instabilitate prin:

- caracterul surprinzător al atacurilor;
- violența și primitivismul acțiunilor;
- acțiunile în rețea;
- iresponsabilitatea consecințelor acestor acțiuni;
- posibilitatea de a folosi ADM, mijloace CBRN sau componente ale acestora;
- dificultatea și chiar imposibilitatea depistării teroriștilor din masa oamenilor obișnuiți;
- sprijinul pe care pot să-l primească din partea unor guverne, a gherilei, a organizațiilor și rețelelor criminale sau a unor cercuri de interese;
- folosirea metodelor teroriste de către unele state, guverne, structuri transfrontaliere etc., precum și de alte elemente sau structuri atipice sau asimetrice;
- evoluția fără precedent a terorismului patologic;
- dezvoltarea ciberterorismului.

Acțiunile împotriva terorismului, îndeosebi asupra entităților și structurilor generatoare sau posibile generatoare de terorism sunt dificile, costisitoare, cu pierderi de vieți omenești și nu totdeauna au o susținere publică. Spre exemplu, un sondaj *USA Today/CNN/Gallup* arată că majoritatea americanilor (57% contra 34%) estimează că războiul din Irak reprezintă o eroare și că face să crească vulnerabilitatea americanilor¹. Rezultatele sondajului au fost publicate pe 9 august 2005. De asemenea, 56% dintre americani, contra a 41%, consideră că Statele Unite ar trebui să-și retragă cel puțin o parte din trupe, în timp ce 33% sunt de părere că toate trupele americane din

¹ NOUVELOBS.COM | 09.08.05 | 11:59

Irak trebuie să revină acasă. Acest sondaj relevă și scăderea la 45% a numărului americanilor care sprijină politica lui George Bush, în timp ce 51% dezaprobă această politică.

Procentajele sunt și mai drastice în țările europene și în cele ale coridorului islamic. Această constatare este foarte interesantă, întrucât ea vine oarecum în contradicție cu sprijinul masiv pe care aproape întreaga lume îl acordă combaterii terorismului.

2. Operații de stabilitate

Instabilitatea nu este doar un produs al terorismului. Mai mult, putem chiar afirma că principalele surse de instabilitate nu le reprezintă terorismul, ci nedreapta și complicata structurare a lumii, decalajele imense, problemele frontaliere, moștenirile trecutului, memoria lumii, resursele energetice, piețele de desfacere, fantezmele istoriei etc.

Instabilitatea este conflictuală și, de aceea, ea devine extrem de periculoasă într-o lume în care există arme nucleare, arme chimice, arme biologice, arme informaționale, gata în orice moment să fie folosite. În țările puternice, industriile de armament prosperă, Africa este însângerată, America Latină nu-și poate stăpâni gherilele, Orientul Mijlociu se află în plin război, iar cercetările în domeniul ADM și al sistemelor de arme de mare precizie se continuă. În lume se derulează dramatic peste 50 de conflicte deschise, în timp ce multe altele sunt înghețate sau gata să izbucnească.

Cele care au încetat sau sunt pe punctul de a înceta, deși o astfel de încetare este încă relativă – ne referim la conflictul transnistrean, la cel din Balcanii de Vest, la conflictele caucaziene, la cele din Asia Centrală, din Angola, din Orientul Apropiat, din zona Kașmirului, din Afghanistan și, desigur, din Irak, dar și la multe altele –, se cer puse sub un control riguros. În aproape toate aceste zone, sunt în curs de desfășurare ope-

rații de stabilitate, menite să asigure dezamorsarea surselor de conflict și revenirea la normalitate. Aceste operații sunt desfășurate de NATO, de Uniunea Europeană, sub egida ONU și OSCE, în general de către forțe special pregătite pentru astfel de misiuni. În rândul acestor forțe, predomină infanteria ușoară.

2.1. Operații de stabilitate în zone cu risc scăzut și moderat, în prezența teroriștilor

Operațiile de stabilitate pot fi postconflict sau în perioada de prevenire a unor crize și conflicte. În toate situațiile, ele se desfășoară de forțe expediționare, bazate, în general, pe infanterie ușoară. Aceste operații se organizează împreună cu țara-gazdă și cu forțele democratice din zonă și nu împotriva acestora. Zonele cu risc scăzut sau moderat se caracterizează prin:

- existența unei voințe naționale și internaționale pentru prevenirea crizei și a conflictului și stabilizarea zonei;
- posibilitatea controlului și gestionării factorilor de instabilitate specifici;
- colaborarea părților aflate în conflict și, în general, a guvernului și altor forțe ale țării-gazdă, pentru asigurarea stabilității și prevenirea sau lichidarea urmărilor unui conflict deschis;
- o situație regională și internațională favorabilă stabilității;
- girarea acestor operații de către ONU.

Aceste zone cu risc scăzut sau moderat de instabilitate, de criză și conflict se datorează fie unor degradări haotice ale relațiilor economice, politice, sociale, etnice, religioase și de altă natură dintr-o țară sau alta, sau din întreaga zonă, fie finalizării unor conflicte, prin intervenția promptă a comunității internaționale sau, pur și simplu, prin epuizarea energiei și resurselor entităților care le-au generat.

Astfel de zone pe muchie de cuțit nu sunt lăsate în pace de către forțele destabilizatoare și îndeosebi de către cele teroriste. Teroriștii caută astfel de zone, întrucât impactul acțiunilor lor este deosebit de mare aici, iar riscurile sunt scăzute. Unele dintre aceste zone sunt situate în vecinătatea regiunilor tradițional conflictuale (zonele limitrofe spațiului cecen, ale regiunii Nagorno-Karabah, ale provinciei Kosovo, ale Angolei, ale Kașmirului etc.), altele rezultă din nerezolvarea sau din rezolvarea parțială a unor situații conflictuale cronice (Macedonia, Bosnia și Herțegovina, zona transnistreană etc.).

Forțele expediționare care intervin în aceste zone acționează în general preventiv și pentru asigurarea securității instituțiilor democratice în formare, a desfășurării alegerilor și în sprijinul consolidării păcii și stabilității. Sunt misiuni de însoțire a convoaielor cu ajutoare, de securitate a demnitarilor și personalităților care conduc efectiv procesul de stabilizare, de patrulare, de cercetare, de culegere a informațiilor necesare desfășurării acțiunilor și operațiilor, de monitorizare a traficului, de construcție sau reparare a unor elemente de infrastructură, de sprijinire a populației etc., precum și misiuni umanitare, de protecție a mediului etc.

Forțele care intervin în aceste zone sunt amplasate în tabere, astfel încât să fie cât mai aproape de obiectivele pe care le au de asigurat din punct de vedere al securității și stabilității și, în același timp, să nu poată fi surprinse de atacuri teroriste sau ale altor forțe destabilizatoare.

Unitatea de bază care acționează în astfel de zone este batalionul de infanterie ușoară. El este dotat cu armament individual și tehnica necesară patrulării, însoțirii, protecției (transportoare blindate, mașini de luptă, mașini tot-teren).

Toate planurile și acțiunile forțelor de stabilitate din aceste zone trebuie să aibă în vedere și protecția împotriva acțiunilor teroriste și, respectiv, depistarea și combaterea grupărilor, rețelelor și structurilor teroriste.

Componenta antiteroristă și contrateroristă a planificării și acțiunii forțelor de stabilitate nu este un element de asigurare, ci face parte nemijlocită din misiune. Sunt și situații în care componenta contrateroristă nu este acceptată ca misiune ce revine forțelor de stabilitate, dar componenta antiteroristă (apărare și protecție împotriva acțiunilor teroriste) este absolut necesară.

2.2. Operații de stabilitate în zone în care acționează teroriștii

Deși teroriștii nu dispun de forțe și mijloace pentru a controla regiuni importante de pe planetă, acțiunile lor pot viza cu predilecție anumite zone. Între caracteristicile acestor zone în care pot acționa elemente, grupări și rețele teroriste s-ar putea situa și următoarele:

- vulnerabilitate ridicată;
- lipsa unor forțe și structuri antiteroriste și contrateroriste puternice;
- instabilitate ridicată;
- prezența unor obiective care pot fi atacate;
- existența unor interese, infrastructuri sau a altor elemente care să aparțină țărilor vizate de terorism, îndeosebi celor occidentale;
- existența unor elemente autohtone care să sprijine acțiunile teroriste.

Zonele de acest tip, mai ales după intervenția promptă a Statelor Unite împotriva rețelelor Al-Qaeda din Afghanistan, nu sunt numeroase. Caracteristica principală a atacurilor teroriste de rețea din ultimii ani nu este zonarea lor, ci concentrarea asupra aliaților Statelor Unite (Spania, Marea Britanie, Turcia) și a unor țări islamice care sprijină coaliția antiteroristă.

Unele dintre zonele tradiționale (spre exemplu, zona de acțiune a IRA) sunt pe cale de dispariție, ca urmare a rezolvării respectivelor probleme conflictuale sau a schimbărilor surve-

nite în situația internațională care condamnă categoric terorismul de orice fel. Altele (Țara Bascilor, Kașmir, Xiangjiang, Cecenia, Orientul Mijlociu) sunt încă foarte active. Ele nu vor putea fi ușor dezactivate și cu atât mai puțin dezamorsate.

Se pare că, în ultimul timp, terorismul de rețea nu acționează neapărat în zone predilecte, ci asupra marilor capitale și marilor obiective ale civilizației occidentale, ale civilizației rusești, chineze, indiene, africane, japoneze. Este adevărat, din 2001 încoace, teritoriul american nu a mai constituit o țintă directă pentru atacurile teroriste, dar de aici nu rezultă că așa va fi mereu. Cert este că măsurile de securitate luate de americani se dovedesc a fi eficiente, cel puțin pentru teritoriul Statelor Unite.

Operațiile de stabilitate în zonele în care terorismul este foarte intens întâmpină foarte mari dificultăți. În aceste zone (Irak, Afghanistan) terorismul se îmbină cu acțiunile unor gherile foarte puternice sau foarte bine susținute.

3. Marile unități de infanterie ușoară – elemente de bază ale forțelor expediționare

Foarte interesantă, în ceea ce privește infanteria ușoară, este remarca generalului de divizie Bertrand Jaccard, comandantul Formației (Școlii - n.n.) de Aplicație a Infanteriei, relevată într-un editorial publicat în Revista Militară din Elveția: „Ca toate armatele, noi suntem mai degrabă o armată de infanterie. Suntem și vom rămâne mai mult decât alții. Ca toate armatele europene, noi am redus puternic numărul formațiilor de infanterie. Și, precum toate armatele moderne, constatăm acum că ne lipsește infanteria.”²

² Divisionnaire Bertrand Jaccard, Commandant de la Formation d'application de l'infanterie, *Éditorial: En Suisse, l'infanterie est-elle toujours «reine des batailles»?* **Revue Militaire Suisse**, Extraits de l'édition n° 4-5/2005.

Problema infanteriei este și va fi totdeauna una foarte complicată, deși nu pare așa. Se va pune veșnic chestiunea raportului dintre om și tehnică, iar mirajul tehnicii va fi totdeauna deosebit de puternic. Tehnica (înalta tehnologie și tehnologia informației) a devenit deja indispensabilă. La un moment dat, s-a crezut că ea va putea înlocui sau măcar suplini omul. De unde și mecanizarea masivă a infanteriei, blindarea ei și, concomitent, reducerea ei numerică. Dar s-a constatat că este imposibil ca omul să fie înlocuit cu tehnica.

Sovieticii au mecanizat aproape întreaga infanterie. Astfel, efectele acțiunii omului, prin folosirea tehnicii, au crescut. Dar capacitatea de proiecție la mare distanță a scăzut. Infanteria marină americană este dotată cu tot felul de arme și poate acționa oriunde și oricând. Dar când este vorba de acțiuni în zone urbane sau în teatre consumatoare de forțe, cum este cel din Irak, se constată că numărul infanteriștilor este insuficient. De aceea, atât în 1991, cât și în 2003, pentru ducerea războiului împotriva Irakului, forțele armate americane au apelat la mobilizarea unor unități din Garda Națională.

De regulă, infanteria ușoară este înțeleasă ca infanterie fără tancuri.

3.1. Redescoperirea infanteriei ușoare

Evidențele istorice ne înfățișează infanteria ca fiind cea mai veche armă, ale cărei începuturi se contopesc cu cele ale confruntării armate. Datorită posibilităților sale de a executa întreaga gamă a misiunilor de luptă, a fost supranumită „regina bătăliei”. Pe parcursul secolelor, necesități de ordin practic ce au decurs, în special, din modalitățile de angajare și ducere a luptei au impus specializarea anumitor entități organizatorice ale infanteriei. Ele și-au perfecționat continuu structura, dotarea și instrucția în funcție de tehnicile abordate pentru contracararea acțiunilor adversarului și adjudecarea victoriei.

Mai întâi, s-a individualizat *infanteria ușoară*. Aceasta era destinată prevenirii atacului prin surprindere asupra forțelor principale; întârzierii, chiar zădărnirii acțiunilor inamicului care se deplasa spre trupele proprii sau care făcea manevre de front și în adâncime; asigurarea introducerii în luptă în mod organizat a infanteriei grele și a cavaleriei; definitivarea succesului celorlalte arme sau specialități. Flexibilitatea și dinamismul acțiunilor sale erau asigurate de echipamentul ușor și mijloace de luptă și protecție simple, dar eficiente de care dispunea fiecare luptător, de suplețea dispozitivelor și ingenuitatea formelor și procedeele de luptă adoptate.

Infanteria grea a reprezentat centrul de greutate al tuturor bătăliilor. Ea era constituită în formațiuni masive consacrate izbirii și spargerii dispozitivelor adverse. Armamentul individual mult mai complex cu care erau dotați luptătorii era completat de mijloacele de sprijin ale eşaloanelor superioare. Infanteria grea a fost, din toate timpurile, un nucleu dur care, în epoca modernă, s-a consolidat și mai mult, devenind, alături de unitățile blindate și cu sprijinul aviației de asalt, pumnul de fier al oricărei armate moderne.

Dar nici infanteria ușoară nu a rămas mai prejos. Istoria artei militare consemnează nenumărate acțiuni ale infanteriei ușoare care au asigurat victoria în bătălii celebre. Organizată în formațiuni mici, alcătuite de multe ori ad-hoc, pentru obiective limitate în timp și spațiu, aceasta era o armă de temut pentru modul imprezibil în care își făcea simțită prezența în taberele adverse. Aceasta impunea o instruire continuă și policalificată, o disciplină și o coeziune de grup superioare celorlalte arme. Datorită manierei specifice de acțiune și rezultatelor spectaculoase obținute, multe armate au ridicat unitățile de infanterie ușoară la rang de forțe de elită.

La începutul secolului al XX-lea, lupta în formațiuni compacte și statice, în cadrul unor fronturi continui și-a pierdut din importanță, conducând, implicit, la diminuarea rolului

infanteriei grele. Manevra devine esențială în obținerea victoriei, iar pentru aceasta era nevoie de unități suplă și mobile. Astfel, întreaga infanterie se reorganizează după principiile infanteriei ușoare. Unele structuri organizatorice (regimente, brigăzi, divizii) au continuat să-și păstreze denumirile tradiționale, fără a consemna diferențe de substanță între ele și celelalte unități de infanterie.

Necesitățile impuse de declanșarea și ducerea celui de al Doilea Război Mondial au determinat înființarea unui număr cât mai mare de structuri militare combatante. Insuficiența mijloacelor de luptă și de transport moderne, indiferent cât de mare ar fi fost efortul militar, a determinat ca parte din personalul mobilizat să fie constituit din unități care se deplasau cu autovehiculele, aflate în dotarea armatei sau rechiziționate, și luptau pe jos. Astfel, infanteria ușoară devine și rămâne o prezență permanentă a câmpurilor de luptă³.

Cursa înarmărilor nucleare și filozofia războiului rece, care au urmat celui de al Doilea Război Mondial, au impus creșterea protecției personalului prin blindaj polifuncțional și constituirea unor grupări mari de forțe, bine înarmate, care să asigure obținerea victoriei, dacă era posibil printr-o singură lovitură, considerată decisivă. Europa, principalul teren unde erau realizate dispozitivele strategice ale celor două blocuri, nu își mai putea permite transformarea ei într-un nou teatru de război pustiitor.

Modificarea structurilor organizatorice ale „reginei bătăliei”, a dotării și instruirii adecvate noii situații create a determinat reînnoirea infanteriei, în întregul ei, la canoanele infanteriei grele. Au mai fost păstrate unele unități de infanterie ușoară doar în cadrul forțelor de apărare teritorială.⁴

Demantelarea Cortinei de Fier, extinderea NATO și UE, apariția unor zone instabile și acutizarea unor focare de conflict

³ Cf. http://en.wikipedia.org/wiki/German-99th-light-infantry-division__

⁴ <http://www.armz.mod.UK/lightinfantry>

au produs modificări de substanță în misiunile atribuite armatelor de majoritatea statelor lumii.

Lupta cu terorismul a finalizat trăsăturile forțelor militare ale începutului mileniului trei: structuri reduse dimensional, cu capacitate de reacție instantanee, mobile, cu putere de foc importantă, ușor dislocabile și autosustenabile în teatre.

Oare cărei structuri de forțe corespundea cel mai bine acest profil? Iar adaptarea și modernizarea puteau fi realizate „din mișcare”? Răspunsul îl oferă infanteria ușoară, care revine, hotărâtor și flexibil, în practica luptei armate, dar cu noi atribuțiuni, într-o zonă unde operațiile nu mai respectă algoritmul războiului clasic.

Ea reintră în atenția planificatorilor prin noi valențe care încorporează, printre altele, procedee eficiente de luptă antiteroristă, operații de stabilitate, acțiuni postconflict.

3. 2. Fizionomia marilor unități expediționare bazate pe infanterie ușoară

Secolul al XXI-lea a început deja cu o dilemă în ceea ce privește transformarea armatelor. Pe de o parte, se pune accentul pe dezvoltarea sistemelor de arme strategice, precum și a armamentului greu, a flotelor blindate și unităților mecanizate, a sistemelor de arme de mare precizie, a armamentului neconvențional și a armelor nonletale și, pe de altă parte, se constată că noua situație politico-militară și strategică, dominată de terorism, crize și conflicte armate, impune creșterea mobilității și capacității de proiecție a forței, adică dezvoltarea forțelor expediționare. Acestea din urmă se bazează îndeosebi pe infanteria ușoară.

Infanteria a fost, este și va rămâne o armă capabilă să îndeplinească misiuni foarte complexe, mai exact, să participe la desfășurarea unor acțiuni îndeosebi în mediul terestru, în cel

aero-terestru, în mediu lagunar, în localități și în teren dificil. Nici o altă armă nu are o asemenea flexibilitate și o asemenea capacitate de adaptare la condițiile concrete ale situației. Ea nu acționează însă de una singură, întrucât acțiunea militară modernă, inclusiv cea de asigurare a stabilității și de menținere a păcii, are un caracter întrunit. Infanteria nu mai rămâne o regină a bătăliilor, dar, oricât de perfecționate ar fi celelalte arme, fără infanterie nu se poate. Ea redevine forța care desăvârșește, apa care se infiltrează pretutindeni, ultima și, adesea, cea mai importantă verigă într-un lanț care se încheie totdeauna pe pământ, într-o zonă de operații. Infanteria nu mai este, totuși, ce a fost. Ea devine din ce în ce mai mult o armă-liant, care încheagă teatrul și dă sens acțiunii tactice și strategice. Într-o etapă în care transformarea armatelor vizează îndeosebi realizarea unor structuri și entități de tip *joint*, o asemenea afirmație pare paradoxală. Nu este însă așa. Aceste structuri de tip *joint* nu sunt posibile fără o infanterie modernă, perfect integrată, cu mobilitate sporită și mare capacitate de proiecție și de adaptabilitate în teatre.

Încă din timpul celui de-al Doilea Război Mondial se manifestă și se concretizează cel puțin două tendințe în ceea ce privește evoluția infanteriei. Prima se referă la folosirea unor mijloace de transport colective, unele dintre ele chiar blindate, iar cea de-a doua, la dezvoltarea infanteriei ușoare, adică a unităților de comando, grenadierii, parașutiști și cercetare.

Între timp, are loc o blindare masivă a infanteriei, iar infanteria ușoară este considerată ca fiind mult prea vulnerabilă și, deci, inutilă pe un câmp de luptă modern, superblindat. Locotenent-colonelul Alain Baeriswyl⁵ afirmă că infanteria occidentală este tentată de doi demoni. Primul se referă la migrația lentă a vehiculelor de transport către mașinile de luptă (apariția și dezvoltarea transportorului blindat, dotat cu arma-

⁵ Lt col. Alain BAERISWYL, *La vraie révolution de l'infanterie – l'instruction*, <http://www.military.ch/RMS/rms0505.htm>.

ment de calibru greu și dezvoltarea mașinii de luptă a infanteriei, dotată cu tun, mitralieră și rachete antiblindate), cu specificarea că mașina este în serviciul grupului și nu invers. Cel de-al doilea vizează înalta tehnologie, cu armament individual de mare precizie, cu aparatură performantă de vedere pe timp de noapte, afișaj holografic pe viziera căștii, calculator, acces la o bază de date, informație în timp real, protecție individuală eficientă, îndeosebi prin veste antiglonț, protecție colectivă activă, prin foc, informație și logistică în rețea.

Au apărut, desigur, și alte modernizări, care ușurează sarcina infanteristului: grenade sigure, armament antiblindate performant, costum mai lejer, încălțăminte mai ușoară etc. Armele cu laser, armele ușoare bazate pe amplificarea undelor, ca și armele de infanterie nonletale și alte categorii de arme performante, deși au pătruns în spațiul luptei, se lasă încă așteptate. Dar ele nu vor întârzia mult, întrucât infanteristul are mare nevoie de ele. S-a dezvoltat însă aparatura de vedere pe timp de noapte, termolocația și sistemele de senzori care ușurează sarcina infanteristului și îi oferă posibilitatea să acționeze în orice condiții.

Misiunea infanteristului de azi este mult mai complexă decât cea a infanteristului clasic din cel de-al Doilea Război Mondial. Atunci, infanteristul se confrunta cu un inamic în uniformă, ca și el, pe care îl știa și îl identifica fără prea multă greutate. Azi, fără a se exclude și eventualitatea în care un infanterist în uniforma armatei sale se luptă cu un alt infanterist, dintr-o altă armată, în uniforma acelei armate, sau cu oricare alt luptător încadrat într-o armată, pericolele și amenințările sunt mult mai extinse. Infanteristul de azi se poate confrunta cu teroriști, cu luptători de gherilă, cu populație ostilă, cu pericole și amenințări din spectrul războiului psihologic și informațional, din cel al războiului geofizic etc. Dar, mai ales, infanteristul de azi participă la un proces extrem de complex de gestionare a crizelor, la operații de prevenire, de oprire sau de

lichidare a conflictelor, la operații postconflict, dintre care se detașează cele de stabilitate și cele umanitare. Un astfel de infanterist trebuie să fie în măsură să acționeze în aceste condiții foarte diferite, să ia sau să pună în operă decizii importante, unele de importanță strategică, bazate pe o bună cunoaștere a legislației, a cutumelor, a culturii și obiceiurilor din zona în care acționează.

Infanteristul de azi devine din ce în ce mai mult un gardian al păcii, un soldat al armatei planetei, chemată să prevină crizele și conflictele, să stingă focarele de război, să asigure pacea și stabilitatea. Un concept care se folosește în tot mai multe armate în ceea ce privește pregătirea infanteristului este Contact-Control-Arestare-Luptă (CCAL), ceea ce presupune o nouă doctrină de instruire a celui mai vechi luptător de pe această planetă. În aceste condiții, blindajul nu-i mai oferă suficientă protecție, devine chiar inutil și începe să-l sufocă. Infanteria începutului secolului al XXI-lea iese din ce în ce mai mult din blindaj, dar nu renunță la mijloacele de transport rapid, ușor blindate, devine transportabilă, expediționară, polivalentă. Ea se apropie din ce în ce mai mult de statutul forțelor speciale, devine ea însăși o forță specială.

Procesul de transformare a armatelor se caracterizează, la ora actuală, prin două mari tendințe:

- reconsiderarea protecției individuale și colective;
- creșterea capacității de manevră și de proiecție a unităților și marilor unități.

Reconsiderarea protecției individuale și colective este determinată, în principal, de:

- existența, dezvoltarea, perfecționarea și proliferarea armelor de distrugere în masă și îndeosebi a mijloacelor chimice, biologice, radiologice și nucleare (CBRN);
- creșterea puterii de foc și de distrugere a armamentului de toate tipurile;
- creșterea preciziei loviturilor;

- apariția unor noi tipuri și sisteme de arme bazate pe laseri, amplificarea undelor, efecte multiple și complexe (electronice, radiologice, psihologice etc.);
- dezvoltarea ciberacțiunilor;
- evitarea pierderilor și distrugerilor, atât în ceea ce privește forțele și mijloacele proprii, cât și cele ale inamicului;
- costurile imense ale angajării militare;
- posibilitatea unor efecte foarte greu de controlat.

Noua redimensionare a protecției se derulează pe următoarele paliere:

- creșterea protecției indirecte;
- proliferarea acțiunilor non-contact⁶;
- demasificarea armatelor;
- creșterea importanței echipei și a modulului;
- profesionalizarea.

Infanteria ușoară se asortează cel mai bine cu forțele speciale (ea însăși devine o forță specială), cu aviația de mare precizie, cu acțiunile rapide, expediționare, ale forțelor navale, precum și cu conceptul de război bazat pe rețea.

Infanteria ușoară se transformă, dintr-o masă de manevră, care trebuie să pună piciorul acolo unde au lovit aviația, rachetele și artileria, într-o forță specială flexibilă, capabilă să acționeze la mare distanță, chiar înaintea aviației, dar tot timpul înapoia unui scut informațional, a unui scut de foc, în sistemul unei logistici de rețea, în toate formele și procedeele cerute de situația concretă, începând cu acțiunile ofensive împotriva unui inamic bine definit sau difuz și continuând cu apărarea împotriva blindatelor, cu protecția unor obiective importante, a populației și valorilor, cu acțiunile împotriva teroriștilor, cu acțiunile din cadrul operațiilor de stabilitate și de menținere sau impunere a păcii.

⁶ Acțiunile non-contact sunt specifice războiului non-simetric (disproporționat).

Infanteria este încă organizată, în multe armate, pe plutoane, companii, batalioane, regimente, brigăzi și divizii, păstrând și continuând o veche tradiție. În armata americană, spre exemplu, atât infanteria terestră și cea aeromobilă, cât și cea marină, sunt organizate pe divizii, iar unitatea de bază o constituie batalionul. Chiar și marile unități digitalizate, cum este Divizia 4 Infanterie, sunt organizate în mod tradițional.

Divizia 7 Infanterie Ușoară a Forțelor Armate ale Statelor Unite – 7th Infantry Division (Light) – face parte din Forțele Terestre (US Army), este o mare unitate activă, în timp ce Divizia 24 Infanterie Ușoară – 24th Infantry Division (Light) este o divizie mixtă, structurată pe principiul Active Component/Reserve Component (AC/RC), ceea ce înseamnă că o astfel de mare unitate dispune de un stat major și nucleu activ, compus din militari profesioniști, care comandă unități ale Gărzii Naționale. Cu alte cuvinte, atunci când este nevoie, se mobilizează, în cadrul acestei divizii, unități ale Gărzii Naționale.

De asemenea, Divizia 7 Infanterie Ușoară cuprinde trei brigăzi din Garda Națională (Brigada 39 Infanterie Ușoară a Gărzii Naționale din Arkansas, Brigada 41 Infanterie Ușoară - „Jungleers“ - a Gărzii Naționale din Oregon și Brigada 45 Infanterie Ușoară a Gărzii Naționale din Oklahoma). Această mare unitate a luat ființă în 1917, imediat după ce Statele Unite au intrat în Primul Război Mondial. Această divizie are o istorie foarte bogată. A participat la războiul din Coreea (1950-1953), apoi a rămas în Peninsulă, pentru a controla zona demilitarizată, până în 1971. A fost reactivată în 1985, la Fort Ord, în California, sub numele de Divizia 7 Infanterie Ușoară și a participat la operațiile „Golden Pheasant“, din Honduras (1988) și „Just Cause“ din Panama (1989-1990). Este demobilizată în 1994 și reactivată în 1999, la Fort Carson, în Colorado, ca primă mare unitate de tip Active Component/Reserve Component.

Fiecare dintre cele trei brigăzi ale aceste divizii are istoria sa foarte bogată. Ea este organizată pe un escadron de cavalerie, trei batalioane de infanterie mecanizată, un grup de artilerie, un escadron de apărare sol-aer, o companie de geniu, un batalion de susținere și o companie de informații, fiecare dintre aceste unități (batalionul este entitatea de bază în forțele armate americane) făcând parte dintr-un regiment, astfel:

- Escadronul de Cavalerie din Regimentul 151 Cavalerie, din Mariana, Arkansas;

- Batalionul 1 din Regimentul 153 Infanterie, Malvern, Arkansas;

- Batalionul 2 din Regimentul 153 Infanterie, Searcy, Arkansas;

- Batalionul 3 din Regimentul 153 Infanterie, Waren, Arkansas;

- Batalionul 1 din Regimentul 206 Artilerie de câmp, Russelville, Arkansas;

- Bateria F, Batalionul 1 din Regimentul de artilerie antiaeriană, Galva, Illinois;

- Batalionul 39 Sprijin, Hazen, Arkansas;

- Compania 239 geniu, Clarksile, Arkansas;

- Compania 239 Informații Militare, Peryville, Arkansas.

Garda Națională⁷ reprezintă, pe de o parte, armata fiecăruia dintre statele americane și, pe de altă parte, o adevărată și puternică rezervă pentru forțele armate active (armata federală) a Statelor Unite. Brigada 39 Infanterie Ușoară este printre primele entități de tip *Active Component/Reserve Component* dotate cu mijloace de proiecție și echipament modern, capabilă să îndeplinească misiuni expediționare, în condițiile prezenței acțiunilor teroriste.

---

⁷ Misiunile Gărzii Naționale sunt foarte complexe. În afară de faptul că este constituită din unități de diferite arme, care se constituie în rezerve ale armatei federale americane, ea are în sarcină protecția civilă, intervenția în situații de urgență, participarea la menținerea ordinii publice etc.

Principiul de bază al organizării acestor mari unități este cel al flexibilității.

Noul concept american Joint Vision 2010 are în vedere, pe de o parte, transformarea acestor mari unități în structuri mai flexibile și mai eficiente și, pe de altă parte, dotarea lor cu mașini de luptă mai ușoare, pe pneuri. Dar nici în armata americană și nici în vreo altă armată din lume nu există programe de transformare care să prevadă desființarea structurilor tradiționale ale infanteriei ușoare și organizarea ei pe alte structuri, cum ar fi, spre exemplu, echipe sau module antiteroriste sau contrateroriste, detașamente, grupuri etc. Există însă o anumită flexibilitate în ceea ce privește modularea acțiunilor infanteriei ușoare și a pregătirii ei pentru misiuni complexe, inclusiv pentru acțiuni masive sau punctuale împotriva rețelelor și organizațiilor teroriste.

Încă nu s-au luat decizii radicale privind transformarea infanteriei ușoare în raport cu pericolele și amenințările teroriste. Infanteria ușoară este pregătită, în toate armatele, să acționeze în orice zonă de operații, de regulă, împreună cu celelalte forțe, întrunit, și îndeosebi în teren greu, acoperit, în localități, în teren lagunar, în zone muntoase sau în deșert. Pericolele și amenințările teroriste nu schimbă modul de acțiune al unităților de infanterie, ci doar impun măsuri de securitate și de siguranță adecvate. Unitățile antiteroriste fac parte, de regulă, din forțele speciale sau din cadrul unor structuri destinate pentru astfel de misiuni. Ele pot fi însă asociate și conceptului de infanterie ușoară. Oricum, în pregătirea infanteriei ușoare au fost introduse și teme privind participarea acestora la acțiunile și operațiile de combatere a terorismului. Conceptul de acțiune a infanteriei ușoare rămâne unul diversificat, în care se includ atât acțiunile în forță, în cooperare cu aviația, forțele speciale, poliția, jandarmeria și unitățile speciale antiteroriste, cât și acțiunile specifice, care cuprind scotocirea,

controlul și supravegherea, încercuirea unor zone, lupta pe echipe, paza unor obiective, atacul preventiv etc.

3.3. Modalități de pregătire și de acțiune în teatru

Infanteria ușoară din toate armatele din lume se pregătește potrivit unor doctrine de luptă care au în vedere, în primul rând, războiul clasic, armată contra armată, la care nu renunță deocamdată nimeni, dar și războiul nuclear, războiul disimetric și războiul asimetric. Pregătirea infanteriei moderne are totdeauna un caracter polivalent și continuu și se bazează pe o instrucție intensivă, incomodă și chinuitoare, întrucât infanteristul este cel mai solicitat și cel mai vulnerabil luptător din teatru. Deși pentru reducerea vulnerabilității infanteristului s-au realizat multe sisteme – sistemul informațional, sistemul focului precis, executat deopotrivă cu armamentul strategic și cu cel tactic, sistemul logistic în rețea, vesta antiglonț și alte echipamente cu care sunt dotate o parte din forțele speciale –, el rămâne încă mult prea expus, iar acest lucru contează foarte mult în configurarea pregătirii sale, întrucât cea mai bună protecție pentru luptătorul din unitățile de infanterie ușoară o constituie și o va constitui totdeauna buna sa instruire. Principalele teme din pregătirea infanteriei ușoare, îndeosebi a celei care participă la constituirea forțelor expediționare, pot fi grupate în trei categorii mari:

a. teme ce țin de *pregătirea individuală, generală și specifică a infanteristului*;

b. teme ce asigură *capacitatea și abilitatea de a acționa în compunerea unor forțe expediționare*;

c. teme ce țin de *filozofia și fizionomia de tip joint*.

a. Temele care țin de *pregătirea individuală, generală și specifică a infanteristului* trebuie să asigure:

- o pregătire militară generală completă, unitară și complexă;

- o pregătire juridică obligatorie⁸, îndeosebi în domeniul dreptului internațional, dreptului păcii și războiului, dreptului umanitar și drepturilor omului, absolut necesară stabilirii și respectării regulilor de angajare și luptei;

- o cultură generală și militară corespunzătoare, care să asigure capacitatea de a cunoaște, înțelege și respecta valorile, obiceiurile, cutumele populației țării-gazdă sau ale populațiilor și entităților angajate în conflict (criză), precum și pe cele ale partenerilor de alianță sau de coaliție;

- capacitatea de a negocia și de a acționa în compunerea unor forțe (structuri, detașamente) de interpunere;

- o pregătire fizică generală individuală continuă, consistentă și temeinică;

- formarea rezistenței fizice și psihice a luptătorilor, astfel încât fiecare infanterist să fie în măsură să acționeze eficient, individual, în echipă, în cadrul subunității etc., atât într-un război armată contra armată, cât și în zone de crize și conflicte, situate departe de bazele de dislocare, pe orice fel de teren (șes, munte, deșert, zone împădurite, junglă, localități, zone mlăștinoase, teren minat, zone lagunare etc.), într-un mediu ostil, tensionat, periculos și des schimbător, să supraviețuiască și să asigure protecția populației, proprietății, valorilor, instituțiilor statului de drept, precum aplicarea și respectarea legii, în limita mandatului acordat;

- dezvoltarea capacității de orientare rapidă și de acțiune (reacție) adecvată în orice situație;

- formarea abilității de a folosi rapid toate categoriile de armament individual și de echipă din dotare, precum și a celui pe care-l utilizează inamicul, forțele ostile, gherilele, teroriștii etc.;

---

⁸ Cunoașterea legislației internaționale și a documentelor care reglementează comportamentul forțelor în caz de conflict armat sau de război, precum și al celor care participă la acțiuni de gestionare a crizelor și conflictelor, la operații de stabilitate, menținerea păcii și operații umanitare etc.

- formarea deprinderii de a folosi terenul și mijloacele de protecție din dotare sau existente la fața locului;
- formarea capacității de autoprotecție și autosusținere;
- dezvoltarea inteligenței tactice și a capacității de a selec- ta și folosi cu iscusință procedeele de luptă și procedurile cele mai adecvate, în funcție de caracteristicile situației, de obiec- tivele stabilite și de regulile de angajare fixate;
- dezvoltarea spiritului de discernământ, a capacității de a lua hotărâri rapide și corecte, care să ducă deopotrivă la îndepli- nirea misiunii, asigurând, în același timp, protecția forțelor proprii, a populației, valorilor, proprietății și instituțiilor democratice;
- dezvoltarea curajului, a spiritului ofensiv, de învingător, dar și a simțului măsurii și responsabilității;
- dezvoltarea simțului proporționalității acțiunii și reacției;
- dezvoltarea abilității de a folosi echipamentul individual și de echipă alpin, cel destinat traversării cursurilor de apă sau acțiunii în zone deșertice și în junglă etc.;
- dezvoltarea capacității de a folosi mașinile de luptă și de transport din dotare, atât pe timpul proiecției forței, cât și în desfășurarea acțiunilor propriu-zise;
- dezvoltarea capacității de a acționa în condițiile folosirii armelor de distrugere în masă sau mijloacelor chimice, biolo- gice, radiologice și nucleare (CBRN) și de a contribui la asigurarea protecției populației, infrastructurilor și valorilor în astfel de situații;
- dezvoltarea capacității de a folosi ordinatorul, de a accesa baze de date și de a beneficia de avantajele informației în timp real, asigurată de noua fizionomie a războiului bazat pe rețea;
- dezvoltarea capacității de a acționa individual sau în echipă împotriva rețelelor, locațiilor, grupurilor și organizațiilor teroriste;

- dezvoltarea spiritului de echipă și a abilităților necesare întrajutorării.

b. Temele ce asigură capacitatea și abilitatea de a acționa în compunerea unor forțe expediționare trebuie să contribuie, între altele, la:

- formarea capacității de a acționa individual, în echipă și în cadrul subunității, pe timpul constituirii dispozitivelor de îmbarcare, precum și pe timpul transportului aerian, naval sau terestru;

- formarea abilităților de îmbarcare-debarcare în aéro- nave, nave de luptă și de transport, pe mijloace feroviare sau rutiere, de a traversa cursuri de apă și zone greu accesibile, în orice condiții și pe orice teren;

- formarea deprinderilor de a acționa ca forțe aeropurtate și, în anumite situații, atunci când există suficiente resurse, și prin parașutare⁹, sau cu ajutorul altor mijloace (parapante, deltaplane etc.), pe măsură ce infanteria ușoară se reorgani- zează în unități flexibile, în întregime profesionalizate, bine instruite și transportabile în teatre îndepărtate;

- formarea abilităților de a acționa împreună cu alte forțe pe timpul îmbarcării, transportului și debarcării, în apărarea raioanelor de îmbarcare-debarcare, a traiectelor de zbor, a itinerarelor de deplasare și a zonelor de desfășurare.

c. Temele ce țin de *filozofia și fizionomia de tip joint* se referă la:

- interoperabilitatea infanteriei ușoare cu infanteria blindată, cu artileria, cu unitățile de geniu, de cercetare, de rachete etc., cu forțele aeriene și cu cele navale, cu infanteria marină, cu unitățile și detașamentele speciale, cu unitățile de parașutiști,

⁹ De regulă, de o instrucție prin parașutare beneficiază parașutiștii (care fac, de asemenea, parte din infanteria ușoară) și forțele speciale. Tendința este ca întreaga infanterie ușoară, care devine profesionistă, atunci când este posibil, să beneficieze și de o astfel de instruire.

într-un concept unitar și complex, definit de războiul înalt tehnologizat și îndeosebi de războiul bazat pe rețea;

- pregătirea individuală și de echipă în filosofia și fizionomia de rețea;

- dezvoltarea unui culturi militare, strategice și tactice de rețea;

- cunoașterea unei limbi străine și, dacă este posibil, chiar cunoașterea limbii țării-gazdă;

- dezvoltarea capacității de a acționa pe module integrate, tip joint etc.

În zonele de instabilitate în care se face simțită prezența teroriștilor, infanteria ușoară este cea mai abilă și cea mai eficientă forță. Ea se poate modula, mai bine și mai eficient decât oricare alte structuri, în funcție de caracteristicile situației, de teren, de modul în care acționează rețelele și grupările teroriste, de comportamentul populației și de calitatea sprijinului țării-gazdă, astfel încât niciodată să nu fie surprinsă și depășită de desfășurarea evenimentelor.

Infanteria ușoară este cea mai flexibilă dintre toate forțele care acționează într-un teatru și, în acest sens, pe viitor, probabil se va manifesta mai multă grijă în legătură cu selecționarea, instruirea, retribuirea și considerarea celor care fac parte din această armă.

Americanii folosesc un program pentru pregătirea unor unități de infanterie ușoară, în afara frontierelor SUA, îndeosebi în statele care, prin așezarea lor geografică, pot îndigui sau bara rețelele și grupările teroriste și, prin aceasta, pot contribui în mod substanțial la controlul, diminuarea și chiar la lichidarea fenomenul terorist.

În acest scop, spre exemplu, în luna iunie 2005, a fost lansată *inițiativa transsahariană antiteroristă*, în cadrul unor exerciții numite „Flint Lock 2005”¹⁰. Aceste exerciții au marcat o nouă etapă în consolidarea cooperării dintre Statele Unite ale

¹⁰ <http://www.algeria-watch.org/>

Americii și țările de pe țărmul sudic al Mediteranei. Inițiativa transsahariană antiteroristă a urmat planului Pan Sahel, lansat în 2003, prin care s-a urmărit împiedicarea teroriștilor de a-și stabili refugii și locații în Africa. Această inițiativă are același obiectiv. Pentru aceasta, forțele americane au antrenat și echipat companii de infanterie ușoară în Mali, Mauritania, în Ciad și Niger, astfel încât acestea să fie în măsură să asigure securitatea în vastele zone de frontieră din regiune.

Această acțiune face parte din războiul împotriva rețelelor Al-Qaeda. Deja experții militari americani au pregătit, în cursul anului 2004, un număr important de infanteriști din Ciad pentru combaterea terorismului. Programul Pan Sahel cuprinde o formație de bază, planificare, comunicații, navigație terestră, patrulare și asistență medicală. Contingentele antrenate au fost dotate cu echipament de luptă împotriva terorismului, îndeosebi cu vehicule care să permită deplasarea rapidă în deșert și cu material de detecție.

Acest program a fost totuși limitat din punct de vedere financiar. Noul program de pregătire a infanteriștilor africani pentru combaterea teroriștilor va fi mai bine finanțat și va cuprinde regiuni mai vaste (Maroc, Algeria, Tunisia, Senegal și Nigeria, țări ce se adaugă celor patru care au constituit obiectivul programului pan-sahelian).

Țările cuprinse în aceste programe beneficiază de un substanțial sprijin american, de 125 de milioane de dolari, pe o durată de cinci ani, devenind astfel „forțe de susținere” a luptei împotriva terorismului. Algeria a fost examinată la începutul anului în Senatul american și constituie un vârf de lance african în lupta împotriva terorismului.

Strategia americană în Africa și, îndeosebi, în Maghreb are două obiective mari:

- să facă din Algeria o zonă de liber-schimb, de liber acces la comerț, înlăturând barierele vamale și tarifare;

- să acorde un ajutor militar, urmărind aderarea la forțele multinaționale (la NATO, în cazul Algeriei), trimiterea unor experți militari, care să formeze o infanterie ușoară aptă să combată terorismul, și a unor specialiști în informații.

În fapt, Statele Unite urmăresc, în cadrul războiului preventiv împotriva terorismului, să creeze un sistem de forțe și acțiuni, inclusiv pe continentul african, care să înăbușe acest fenomen din fașă și să interzică orice fel de locații și de baze organizațiilor, grupurilor și rețelelor teroriste. Iar cele mai potrivite forțe pentru astfel de misiuni sunt cele constituite pe bază de infanterie ușoară.

Brigada franco-germană¹¹ este o mare unitate care face parte din Corpul european. Ea a fost creată la 2 octombrie 1989 și are statul major dislocat la Müllheim, în Germania. Are în componere unități franceze (regimentul 110 Infanterie, Regimentul 3 Elicoptere), unități germane și unități mixte (Batalionul de Comandă și de Susținere, Compania de Stat Major). Totalizează 5.000 de oameni, este o brigadă interarme ușor blindată și se situează undeva, la granița dintre infanteria ușoară și infanteria blindată.

Această brigadă (dislocată în garnizoanele Müllheim, Immendingen și Donaueschingen-Villingen) este singura mare unitate interarme plasată în timp de pace sub comanda operațională a Corpului european și constituie forța acestuia de reacție inițială.

În 1995, această brigadă a participat, pentru prima dată, la operația de la Sarajevo, în cadrul Diviziei Multinaționale Sud-Est. De asemenea, unele elemente ale acestei brigăzi au participat, la finele anului 2002, sub comandă franceză, la misiunea SFOR din Bosnia-Herțegovina, în cadrul Brigăzii Multinaționale Sud-Est. Alte elemente ale brigăzii au fost angajate, din august 2004 până în februarie 2005, în cadrul

¹¹ http://fr.wikipedia.org/wiki/Brigade_franco-allemande

Brigăzii Multinaționale, la Kabul, sub comanda Eurocorpului, în cadrul celui de al șaselea mandat ISAF.

Infanteria ușoară intră, de asemenea, atât în compunerea Forței de Răspuns a NATO (NRF), cât și în structura Forței de Reacție Rapidă Europeană.

Chiar dacă aceste structuri complementare de reacție rapidă sunt entități interarme, componenta de infanterie ușoară asigură acestor forțe o capacitate de acțiune și de reacție imediată și complexă, atât în misiunile antiteroriste, cât și în cadrul acțiunilor contrateroriste.

Concluzia care se desprinde de aici este aceea că infanteria ușoară rămâne cea mai eficientă armă în combaterea, prin mijloace militare a terorismului, în lichidarea locațiilor acestuia și în limitarea la maximum a capacității și posibilităților sale de manevră.

4. Marile unități de infanterie ușoară din Armata României

Infanteria Armatei României a cunoscut, în general, aceleași etape și aceleași probleme în devenirea sa, ca oricare altă infanterie din armatele moderne. După cel de-al Doilea Război Mondial, s-a reorganizat, s-a motorizat, iar după 1964, când s-a trecut la o doctrină predominant românească în structurarea și pregătirea forțelor, unitățile de infanterie din forța activă s-au mecanizat aproape în întregime. Diviziile de infanterie au devenit divizii mecanizate, în sensul că fiecare dintre acestea avea, în general, în componere trei regimente mecanizate, un regiment de artilerie și un regiment de tancuri, iar regimentele mecanizate dispuneau de trei batalioane de infanterie pe transportoare blindate, un divizion de artilerie și un batalion de tancuri. Această mecanizare masivă a infanteriei a contribuit la creșterea puterii de foc a acesteia, la sporirea mobilității pe teatrul național, în zonele de operații naționale,

potrivit conceptului de atunci, potrivit căruia apărarea națională se exercita nu prin alianțe și coaliții, ci păstrând, totuși, spiritul Tratatului de la Varșovia, prin acțiuni de anvergură, la frontieră și pe teritoriul național. Depășirea frontierelor naționale constituia o excepție și se considera, cel puțin formal, că se poate efectua numai pentru urmărirea și nimicirea inamicului alungat de pe teritoriul național.

În această concepție, doctrina frontierei fortificate, care a caracterizat strategiile generative de după Primul Război Mondial, eșuată lamentabil în urma atacării Franței de către forța blindată a celui de al II-lea Reich, și inutilității liniei fortificate Maginot, a devenit un fel de *doctrină a fortificațiilor mobile*, realizate prin blindarea forței și creșterea puterii de foc a acesteia.

Aplicațiile și exercițiile din acea perioadă vizau formarea abilităților pentru organizarea apărării strategice, precedată de o acoperire strategică, concomitent cu efectuarea unei manevre rapide pe direcții interioare sau de puternice contralovituri, asigurate de două divizii de tancuri – una dispusă în Capitală, cealaltă în Transilvania – și de rezerva strategică, extrem de mobilă, compusă din unități mecanizate.

La mobilizare, se formau, în general, unități de infanterie și de infanterie moto, dar și de alte arme, inclusiv de blindate, care constituiau, de fapt, armata de masă sau „marea oaste” a țării. Gărzile patriotice erau tot un fel de infanterie neblindată, pe jos sau transportabilă cu camioane rechiziționate din economie, dar și o rezervă a armatei. Conceptul politic și strategic în care era concepută acțiunea armată se baza pe ceea ce s-a numit, prin apel la experiența dramatică trecută a țării noastre, aflată mereu singură în fața marilor provocări armate ale istoriei, războiul întregului popor pentru apărarea patriei.

Odată cu încheierea războiului rece și reducerea semnificativă a posibilității și probabilității unui război stat contra stat, deci, armată contra armată, în Europa și, deci, și zona

noastră, această filozofie a războiului întregului popor pentru apărarea patriei s-a diminuat și chiar a dispărut. Pericolele, provocările și amenințările sfârșitului secolului al XX-lea și începutului secolului al XXI-lea s-au globalizat și regionalizat, au devenit comune pentru toată lumea și, mai ales, pentru civilizația occidentală din care face parte și țara noastră. De aceea, fără să se renunțe la o politică și o strategie adecvată, referitoare la apărarea națională, în actualul concept politic și strategic au fost incluse noi dimensiuni potrivit cărora apărarea națională iese din cadrul strict național și devine dependentă și multiplu condiționată de un sistem de securitate internațională și, corespunzător, de apărare colectivă, de gestionare a crizelor și conflictelor și de combatere a pericolelor și amenințărilor asimetrice și, îndeosebi, a celor teroriste. De asemenea, dezvoltarea fără precedent a armelor de distrugere în masă, a sistemelor de arme de mare precizie, a armamentelor bazate pe amplificarea undelor, pe folosirea ionosferei și a efectelor de rețea, armatele de masă devin, practic, inutile și chiar periculoase pentru ele însele și pentru statele care le au. În aceste condiții, forțele active trebuie să includă unități de elită, profesionalizate, transportabile în teatre de operații adesea îndepărtate de frontierele naționale, iar unitățile de infanterie ușoară, dotate cu armament individual și mijloace de proiecție și de transport adecvate, devin indispensabile pentru punerea în operă a noii strategii de alianță și de coaliție, care, în aceste condiții, devin parte integrantă a strategiei naționale de securitate și apărare. Numai o armată cu unități flexibile, foarte bine integrate, poate face față noilor provocări. Securitatea, ca și apărarea națională, a devenit un concept internațional, transfrontalier sau chiar fără frontiere, întrucât orice focar de crize, necontrolat și nestins la timp, poate provoca un dezastru planetar. În fața unui asemenea dezastru, apărarea la frontiere devine un nonsens, întrucât noul tip de război al viitorului (informațional, economic, cibernetic, mediatic, psihologic,

geofizic, terorist) nu ține seama de frontiere, nu vizează un anume stat, ci însăși civilizația, viața, resursele și stabilitatea.

4.1. Infanteria ușoară în Strategia transformării

În noile condiții ale situației politico-militare și geostrategice, Armata României trece printr-un proces complex de transformare, actuală și de durată, beneficiind, în același timp, de toate avantajele alinierii la noile tendințe din evoluția forțelor armate ale țărilor lumii.

Transformarea Armatei României este parte a procesului de transformare a Alianței Nord-Atlantice, iar *obiectivul* acesteia îl reprezintă asigurarea capacității necesare în promovarea și protejarea, și prin mijloace militare, a intereselor naționale și, în acest sens, îndeplinirea angajamentelor asumate de țara noastră în cadrul NATO, al Uniunii Europene și în cel internațional. *Scopul* transformării îl constituie adaptarea structurilor și funcțiunilor armatei la noile cerințe, crearea de entități moderne, puternice, integrate, flexibile, interoperabile, cu capacitate de susținere, de proiecție și de protecție multidimensională, precum și a unei conduceri suplă, dinamice, care, pe baza noii filosofii și fizionomii de rețea, să fie conectabilă la noile dimensiuni ale spațiului real și virtual și capabilă să ia decizii corecte, în timp scurt și în condiții de securitate maximă.

Pericolele și amenințările clasice, disimetrice (disproporționate) și asimetrice, îndeosebi cele ce privesc proliferarea ADM, dezvoltarea mijloacelor CBRN, decalajele și haosul din sistemele de arme letale și nonletale, cele din spațiul criminalității transfrontaliere, economiei subterane și traficantilor de droguri, de carne vie și de arme, cele teroriste și cele ce țin de bătălia pentru resurse și piețe și, legat de acestea, războiul bazat pe rețea, operațiile bazate pe efecte, războiul împotriva terorismului, racordarea la un sistem performant

I2SR și la un sistem de conducere C4, culegerea, selectarea și diseminarea, în timp real, a informației de sistem, de stare și de dinamică, atât în ceea ce privește inamicul, zona de operații și zona de criză și de conflict, și forțele proprii, cât și diseminarea acesteia în rețea, în timp real, precum și necesitatea imperioasă de a fi în prim-planul gestionării crizelor și conflictelor, ca strategie preemptivă și preventivă, sunt provocări care definesc și orientează clar procesul de transformare a armatei noastre.

Toate acestea cer, fără nici o îndoială, punerea în operă a unui concept dinamic de transformare, întrucât:

- armatele trebuie să acționeze rapid, în compunerea NATO, a altor alianțe și coaliții, sub egida organismelor internaționale, acolo unde este nevoie, pentru a participa la gestionarea crizelor și conflictelor și a preveni războiul de mare amploare;

- în orice tip de confruntare armată, manevra dominantă constă în identificarea centrelor de gravitație, a punctelor forte și a zonelor vulnerabile și lovirea acestora, rapidă și precisă, pentru a determina o decizie imediată, a evita pierderile, atriția și escaladarea conflictului;

- este necesară descurajarea conflictului și a războiului, prin tehnologie, forțe suplă, profesionale, mijloace de proiecție rapide și arme de mare precizie;

- trebuie să se acționeze pentru menținerea păcii și a securității întregii planete.

În cadrul acestui concept, infanteria ușoară, chiar dacă nu este pomenită în mod expres în conținutul Strategiei de transformare, va avea un rol deosebit, în sensul că ea va fi prezentă, sub o formă sau alta, în toate structurile de forțe, atât în cele terestre, cât și în cele navale, aeriene și speciale. De fapt, toate batalioanele de infanterie din Armata României sunt unități de infanterie ușoară.

La acestea se adaugă Batalionul de Infanterie Marină, batalioanele de parașutiști și batalioanele de vânători de munte, precum și subunitățile de cercetare și cele de Forțe Speciale.

Considerăm că infanteria din Armata României, în pofida dotării ei cu transportoare blindate și chiar cu mașini de luptă, este o infanterie de tip ușor, flexibilă și cu mari posibilități de acțiune în orice teatru de operații, cu condiția să fie dotată și cu mijloace de proiecție corespunzătoare.

La ora actuală, Armata României dispune, la pace, în forța activă, de o brigadă de infanterie ușoară – Brigada 2 Infanterie Ușoară, dislocată la Craiova, cu Batalionul 26 Infanterie „Scorpionii Roșii“, aflat, până în octombrie 2005, în cadrul misiunii ISAF, la Kabul, în Afghanistan și Batalionul 20 Infanterie „Scorpionii Negri“, la Nasiriya, în Irak.

De asemenea, Armata României participă cu structuri adecvate în cadrul NRF și în FRRE.

De regulă, o brigadă de infanterie ușoară este organizată pe trei batalioane de infanterie pe transportoare, un divizion de artilerie, subunități de artilerie și rachete antitanc, companie de stat major și companie logistică. La rândul lui, fiecare batalion dispune de trei companii de infanterie, baterie de aruncătoare, baterie antitanc, subunitate de comandă și stat major și subunități logistice.

În cadrul Structurii de forțe pentru 2015, Forțele Terestre vor dispune de o *brigadă mecanizată*, o *divizie de infanterie* cu o brigadă mecanizată, o brigadă de infanterie blindată, o brigadă de vânători de munte, mari unități și unități de sprijin de luptă și mari unități și unități de suport de luptă, și de un *comandament de generare/regenerare, tip divizie*, cu o brigadă mecanizată, o brigadă de infanterie blindată, o brigadă de vânători de munte, mari unități și unități sprijin de luptă și mari unități și unități suport de luptă.

În această structură organizatorică, nici măcar nu întâlnim noțiunea de *infanterie ușoară*, dar este limpede pentru

toată lumea că, pornind de la faptul că unitatea de bază a infanteriei este batalionul, întreaga infanterie română, chiar și cea din brigăzile mecanizate, este de tip ușor.

4.2. Posibile misiuni ale infanteriei ușoare în operații expediționare

Forțele armate, în condițiile actuale și viitoare, potrivit *Strategiei de transformare*, vor îndeplini două tipuri de misiuni:

- misiuni desfășurate în cadrul unui război sau conflict armat;

- misiuni în cadrul unor acțiuni și operații de stabilitate.

Misiunile desfășurate într-un război sau conflict militar sunt, prin excelență, misiuni de luptă, conținute în ceea ce numim în mod tradițional, apărare, ofensivă, lupta în localități, în teren greu, muntos, împădurit, în zone lagunare, în deșert etc., urmărirea, retragerea, lupta pe aliniamente succesive sau intermediare, acțiunile în avangardă, în ariergardă, în paza, siguranța și supravegherea diferitelor obiective etc. Aceste misiuni pot fi îndeplinite în mod independent sau prin acțiuni întrunite (integrate) în compunerea unor entități tip joint, care desfășoară acțiuni și operații tip joint.

În același timp, infanteria ușoară poate îndeplini și misiuni de prevenire și descurajare a războiului, a crizelor și conflictelor, de interpunere, de protecție a diferitelor obiective etc. Misiunile în cadrul unor acțiuni și operații de stabilitate pot fi efectuate în prevenirea unui război (conflict) pe timpul desfășurării acestuia sau după încheierea acestuia (postrăzboi, postconflict) Aceste tipuri de misiuni se concretizează în:

- operații în sprijinul păcii;
- apărare internă cu sprijin intern;
- asistență în probleme de securitate;
- asistență umanitară;
- sprijinul insurgenților (în anumite conjuncturi);

- sprijinul operațiilor antidrog;
- combaterea terorismului;
- operații de evacuare a necombatantilor;
- controlul armamentelor.

Infanteria ușoară participă, practic, la toate aceste operații, în cele mai multe dintre ele ea având rolul principal.

În teatrele active de operații din Irak, Afghanistan și Balcanii de Vest, Armata României participă cu numeroase forțe, îndeplinind, în general, misiuni complexe și diversificate, care revin infanteriei ușoare, între care se situează acțiunile de cercetare, de pază și de interceptare sau de blocare a unor puncte critice, de scotocire a unor raioane, de patrulare, de escortă, de efectuare a controlului în puncte obligatorii de trecere, de pază a taberelor, de asigurare a protecției unor echipe care neutralizează muniția neexplodată, precum și de antrenare a militarilor irakieni din subunitățile OSG (Operational Support Group). Practic, militarii români îndeplinesc aproape toată gama de misiuni specifice operațiilor de stabilitate desfășurate de infanteria ușoară. La acestea s-ar mai putea adăuga și misiuni ofensive împotriva grupărilor rebele și a rețelelor teroriste, apărarea armată a unor obiective, noduri de comunicații etc., raiduri și incursiuni în zonele controlate de rebeli sau de teroriști, precum și misiuni în sprijinul aviației și forțelor speciale.

Subunitatea românească de vânători de munte care se află în teatru îndeplinește misiuni, în cadrul Diviziei Multinaționale Sud-Est (UK), care se referă la: escortarea personalului ONU, asigurarea pazei și apărării locației personalului ONU din Basrah, pe inelul median, precum și la organizarea unor puncte de control al persoanelor și autovehiculelor.

Chiar dacă misiunile acestea sunt departe de ceea ce înseamnă acțiuni ale infanteriei ușoare în diferite forme de

luptă, experiența acumulată de militarii noștri în aceste misiuni specifice operațiilor de stabilitate este remarcabilă.

Poliția militară, care este tot un fel de infanterie ușoară, trebuie să protejeze personalități militare și civile, să escorteze convoaie militare, să asigure securitatea unor obiective militare sau civile, să efectueze recunoașteri pe traseele de extracție, investigații specifice acestui tip de poliție, să participe la cercetarea unor accidente de circulație, la controlul traficului rutier, la culegerea de informații din mediul civil etc.

Misiunile genștilor includ aproape tot ce ține de această armă, începând cu cercetarea de geniu, cu construcția și repararea drumurilor și podurilor, executarea inspecțiilor de nivel la podurile Mabey & Johnson și Bayley și continuând cu construcția de elemente genestice pentru protecția forțelor (gabioane, hescobastioane, elemente Alaska, împrejmuiri cu sârmă ghimpată sau concertină), executarea de misiuni în sprijinul populației civile, efectuarea de lucrări în bazele coaliției sau în cele ale armatei irakiene etc.

Irakul nu este încă în măsură să-și asigure, prin forțe proprii, pacea și stabilitatea. Mai mult, așa cum afirma recent președintele George Bush, plecarea militarilor și îndeosebi a militarilor americani din zonă ar duce la o recrudescență a fenomenului terorist, la consolidarea rețelelor Al-Qaeda și Zarqawi, cufundând această țară într-un haos care nu va mai putea fi gestionat. Președintele României, Traian Băsescu, a precizat, de asemenea, că militarii români vor continua să rămână în Irak, alături de forțele coaliției, pentru a contribui la rezolvarea crizei și asigurarea păcii și stabilității în această zonă foarte importantă din punct de vedere politic și strategic. De o importanță cu totul deosebită sunt misiunile militarilor din cadrul Detașamentului Special al Direcției de Informații Militare. Ei culeg date și informații prin sistemele uman, electromagnetic și de imagine și le transmit în timp oportun (unele, chiar în timp real) celor care au nevoie de ele. Deja ei aplică primele elemente ale războiului bazat pe rețea, iar o astfel de experiență este vitală pentru modernizarea structurilor I2SR ale armatei noastre.

România participă la cele două misiuni din Afghanistan („Enduring Freedom“ și ISAF) cu 911 militari. Misiunea *ISAF* nu

acceptă, deocamdată, și componenta contrateroristă, iar misiunea *Enduring Freedom* continuă să fie una de luptă.

În cadrul operației *Enduring Freedom*, infanteriștii români îndeplinesc misiuni dintre cele mai felurite, începând cu paza și securitatea Bazei Aeriene Kandahar și continuând cu misiuni de luptă independente sau în compunerea unor grupări de forțe, misiuni de patrulare, de cercetare, de scotocire, de monitorizare a traficului, de asigurare a securității operațiilor logistice clasa I și III, precum și a unor convoaie și echipe tip „Team Eagle“, „BILT“ etc.

De asemenea, în cadrul operației ISAF, militarii români patrulează în zona de nord a ISAF, îndeplinesc misiuni ca forță de reacție rapidă (valoare pluton, companie), specifice infanteriei ușoare, cu autosusținere pentru câteva zile, sub TACON Provincial Reconstruction Team și alte misiuni de asigurare a securității, adesea împreună cu armata, poliția și poliția de frontieră afgane.

Detașamentul „Ana Training IV“ al Statului Major al Forțelor Terestre Române participă efectiv, cu Echipa de Instrucție Mobilă (MTT), la instruirea armatei afgane (a infanteriei ușoare din cadrul acestei armate, a subunităților blindate și a celor de artilerie de câmp) și cu Echipa de Instrucție și Însoțire (ETT), care îndeplinește misiuni specifice în cadrul forțelor NATO aflate aici.

Ceilalți militari din cadrul subunității de poliție militară și Echipa de Observare Mobilă II (MOT II) din cadrul Batalionului HUMINT îndeplinesc misiuni specifice. Acestea sunt strict legate de cele ale infanteriei ușoare.

Aceleași tipuri de misiuni, de stabilitate și menținere a păcii, îndeplinesc unitățile de infanterie ușoară ale armatei române și cele ale jandarmeriei (care poate fi considerată tot un fel de infanterie ușoară) în Kosovo și în Bosnia.

Încheiere

Noile realități – sfârșitul războiului rece, extinderea NATO și a UE, dezvoltarea fără precedent a tehnologiei și îndeosebi a tehnologiei informației, globalizarea și dezvoltarea rețelelor Internet –, ca și noile provocări – terorismul, naționalismul exacerb, migrația, traficul de droguri și de persoane, crima organizată,

catastrofele naturale succesive etc. – au readus în prim-planul structurării armatelor necesitatea de a reconsidera rolul infanteriei ușoare. Ea redevine la fel de importantă ca în toate epocile istorice în configurarea spațiului luptei, în sensul că, fiind „bună la toate“, preia nu doar acțiunile tipice de apărare, ofensivă etc., ci și pe cele de gestionare complexă a crizelor și conflictelor, pazei bune, adică, printr-o prezență rapidă și flexibilă, prevenirea războiului, descurajarea conflictelor și menținerea păcii. Astfel infanteria ușoară devine o adevărată forță militară a păcii și securității, iar strategia europeană de securitate¹² pune principial în operă o astfel de nouă concepție.

Concluzii și propuneri

1. Infanteria ușoară revine la condiția ei, de forță importantă în teatrele de operații, dar nu doar ca forță care calcă cu piciorul locurile bătute cu focul aviației, rachetelor și artileriei, ci, mai ales, ca forță care descurajează crizele și conflictele, stabilizează, menține și impune pacea.

2. Toate armatele din lume își modernizează infanteria, potrivit unor cerințe ce decurg, pe de o parte, din noul concept strategic impus de mutațiile strategice survenite după războiul rece și ca urmare a dezvoltării fără precedent a amenințărilor ADM și, respectiv, a componentelor chimice, biologice, radiologice și nucleare ale acestora, a celor disimetrice și asimetrice, îndeosebi teroriste. Noile mari unități și unități de infanterie ușoară devin flexibile, abile, autosustenabile, transportabile în teatre, cu o putere de foc foarte mare și abilități sporite.

3. Ponderea focului și protecției, în cadrul noilor zone de operații, se transferă asupra luptătorului și echipei, conceptul de război bazat pe rețea, cel de operații bazate pe efecte și cel de război împotriva terorismului centrând informația, focul și logistica pe individ, pe echipă, pe subunitate.

---

¹² *Une Europe sure dans un monde meilleur. Stratégie européenne de sécurité*, L'Institut d'Etudes de Sécurité de l'Union Européenne, <http://www.iss-eu.org>

4. Infanteria ușoară are, din ce în ce mai mult, un rol important în armata noastră. Practic, toate unitățile de infanterie din Armata Română – este vorba de batalioanele de infanterie, vânători de munte, parașutiști și infanterie marină –, care devine o armată profesionistă, sunt unități de infanterie ușoară. De aceea, instrucția lor ar trebui să iasă din specializarea îngustă și să se realizeze, la toate aceste structuri, pe coordonatele cerințelor noilor teatre de operații.

5. Având în vedere rolul deosebit al infanteriei ușoare în teatrele de operații și, îndeosebi în zonele instabile, în care acționează rețele teroriste, precum și tendințele de transformare a acestei arme într-o forță specială, de mare eficiență, considerăm că este necesar ca, în selectarea și instruirea ofițerilor, subofițerilor și voluntarilor infanteriști profesioniști, să fie reconsiderate criteriile și baremele, astfel încât să ajungă aici oameni foarte inteligenți, echilibrați și puternici, cu o mare capacitate de adaptare la condițiile din ce în ce mai complexe și mai imprevizibile ale teatrelor de operații.

6. Sistemul de învățământ militar de toate treptele, și îndeosebi cel de licență, trebuie să aibă în vedere modelul de luptător al secolului al XXI-lea, respectiv, modelul de infanterist, să țină seama de creșterea importanței infanteriei ușoare în teatrele de operații, de acțiunile ei în zone în care sunt prezente rețele și organizații teroriste. În acest sens, propunem ca Universitatea Națională de Apărare „Carol I”, prin centrele sale de studii și cercetări, să elaboreze un model de pregătire tactică a infanteriei ușoare în noile condiții, fundamentându-se, totodată, cerințele unei doctrine de luptă a acestei arme, iar în cadrul Statului Major al Forțelor Terestre să se studieze posibilitatea elaborării efective a acestui document.

7. Având în vedere modelul de luptător infanterist al mileniului al III-lea, este necesar să se aprofundeze un concept de înzestrare și îndeosebi de protecție individuală și colectivă a acestuia, inclusiv împotriva efectelor armelor cu amplificare a undelor, armelor laser și a sistemelor folosite în ciberspațiu.

EDITURA UNIVERSITĂȚII NAȚIONALE DE APĂRARE
„CAROL I”

Redactor: Corina VLADU
Tehnoredactor: Mirela ATANASIU

Bun de tipar: 19.12.2005
Hârtie: A3   Format: A5
Coli de tipar: 3   Coli editură: 1.5

Lucrarea conține 48 de pagini
Tipografia Universității Naționale de Apărare „Carol I”

CENTRUL DE STUDII STRATEGICE DE APĂRARE ȘI SECURITATE
Șoseaua Pandurilor, nr. 68-72, sector 5, București
Telefon: (021) 319.56.49
Fax: (021) 319.55.93
E-mail: cssas@unap.ro
Adresă web: <http://cssas.unap.ro>

B. 141/2061/05

C 386/2005